

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Janscollege - Oude Bareel te
SINT-AMANDSBERG**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21791

Instelling Vrije Basisschool - Sint-Janscollege - Oude Bareel

Directeur Kurt ROTSAERT

Adres Antwerpsesteenweg 988 - 9040 SINT-AMANDSBERG

Telefoon 09-229.25.07

Fax 09-229.28.66

E-mail kurt.rotsaert@sintjv.be

Website www.vbsoudebareel.be

Bestuur van de instelling vzw Basisscholen St-Jan & Visitatie

Adres Halvemaanstraat 139 - 9040 SINT-AMANDSBERG

Scholengemeenschap Sint-Jan&Visitatie

Adres Antwerpsesteenweg 988 - 9040 SINT-AMANDSBERG

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Holstraat 95 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-11-2015,17-11-2015,18-11-2015,19-11-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-11-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 08-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Vera POLLIER

Teamleden Katrien DE ROO, Jan DEVOS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands.....	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering	18
4.2 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 'Oude Bareel' is gelegen langs een drukke invalsweg naar Gent. Toch is het relatief rustig in de onmiddellijke schoolomgeving. In de gemeente en dichterbij de stad, zijn basisscholen van hetzelfde en andere netten aanwezig. De leerlingenpopulatie beslaat een sociale mix en weerspiegelt de buurt. Jarenlang steeg het leerlingenaantal waarvoor een nieuwbouw op de vestigingsplaats gerealiseerd werd. Nu is de maximumcapaciteit bereikt. Het team is vrij constant en kenmerkt zich door een samenstelling van zowel leerkrachten met ervaring als door beginnende leerkrachten.

Op basis van **het vooronderzoek** van 9 november 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in **de kleuterafdeling** de resultaten van de onderzochte leergebieden niet volledig aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen **muzische vorming** na. De ontwikkelingsdoelen **Nederlands** worden onvoldoende nagestreefd. De planning van de activiteiten binnen de thema's kan beter. Vooral de afstemming op het leerplan ontbreekt bij meerdere kleuteronderwijzers. In welke mate de (leerplan)doelen Nederlands al dan niet aangereikt worden, is voor meerdere leerkrachten moeilijk aan te tonen. In de klaspraktijk zorgen de kleuteronderwijzers voor samenhang tussen de verschillende leergebieden. De aangeboden streefwoordenschat is nog voor verbetering vatbaar. Het kleuterteam maakte impliciet afspraken rond de graduele opbouw. Het aanbod in de hoeken is summier opgenomen in hoekenfiches. Deze zijn niet altijd afgestemd op de leerplannen en weinig gradueel uitgewerkt. De kleuteronderwijzers zorgen voor een muzisch-creatieve aanpak. Ze hebben een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en getuigen van een positieve-aanmoedigende houding. Zelfstandig werk of individuele opdrachten via een takenbord maakt de oudere kleuters verantwoordelijk voor hun eigen leren. De klassen van de jongste kleuters kunnen beter ingericht en uitgerust worden. De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op. Voor kleuters met zorg levert het team inspanningen.

In **de lagere afdeling** bereiken de leerlingen de eindtermen **Nederlands**. De leerkrachten baseren zich voor hun aanbod op onderwijsleerpakketten waarin de leerplandoelen opgenomen zijn. Resultaten van de methodegebonden en eigen toetsen wijzen erop dat de leerlingen deze doelen bereiken. Alle domeinen van het leergebied komen aan bod. In het leerlingvolgsysteem worden de prestaties van de leerlingen bijgehouden. Indien nodig bieden de leerkrachten gerichte ondersteuning.

Voor de lagere afdeling wijst het onderzoek uit dat het leergebied muzische vorming niet voldoet aan de verwachtingen van de overheid. Noch de visie, noch de leerplandoelen **muzische vorming** zijn gekend. Planningsdocumenten tonen een beperkte invulling van het leergebied en een bewakingsstrategie ontbreekt. Er gaat onvoldoende aandacht naar de verschillende domeinen en leerplandoelen. In meerdere klassen is er overwegend aandacht voor beeld en muziek, dit ten nadele van drama (en muzisch taalgebruik) en vooral van bewegingsexpressie en media. De school beschikt beperkt over materialen voor een gevarieerde muzische invulling. De voorziene tijd op weekbasis voldoet in meerdere klassen niet aan het voorgeschreven minimum.

Meermaals worden lessen vervangen door andere activiteiten. Er worden echter wel waardevolle initiatieven op klas- en schoolniveau genomen om kinderen met de muzische domeinen in contact te brengen. Voor muzische vorming kiest het team voor een verbale beoordeling. Maar velen zijn er zich van bewust dat dit nog voor verbetering vatbaar is.

De **deskundigheidsbevordering** van het hele schoolteam is weinig doelgericht. Vanuit een aanvoelen en minder vanuit een sterkte-zwakteanalyse, stelt de school jaarlijks een aantal prioriteiten voorop. Studiedagen, team- en individuele nascholingen worden opgelijst in een nascholingsplan waarbij de samenhang tussen prioriteiten en nascholing niet duidelijk is. Bovendien worden de prioriteiten niet grondig uitgewerkt. De ondersteuning bestaat vooral uit mogelijkheden tot externe nascholing. De aanwezige pedagogische en didactische lectuur is opgeborgen en wordt daardoor weinig geraadpleegd. De school heeft niet de gewoonte om de doeltreffendheid van de diverse professionaliseringsinitiatieven na te gaan en evalueert de voorbije nascholingen nauwelijks met het hele team. Meerdere leerkrachten zijn wel vernieuwings- en veranderingsbereid en willen zich op diverse vlakken ontwikkelen.

De school werkt momenteel aan haar **evaluatiebeleid**. Ze organiseerde daarvoor een studiedag rond breed evalueren. Leerkrachten gaan na in welke mate de leerlingen de gestelde leerdoelen bereiken. Zij doen dit vooral vanuit een zorgvisie. De nadruk ligt alsnog te veel op kennis en minder op vaardigheden en attitudes waardoor het breed evalueren nog niet gerealiseerd wordt. De leerkrachten registreren de vorderingen van de leerlingen aan de hand van observaties, toetsen en tests. Bij genormeerde tests van het leerlingvolgsysteem en tests aangeboden door de koepel, scoren de leerlingen boven de referentiegroep. Op een uitzondering na halen alle leerlingen het getuigschrift basisonderwijs en de resultaten in het vervolgonderwijs zijn bevredigend. De schriften en werkboeken zijn voldoende verbeterd en ouders worden op de hoogte gehouden. Zelfevaluatie van de leerlingen, die leidt tot het zelf in handen nemen van het eigen onderwijstraject, heeft in meerdere klassen nog groeikansen.

In deze grote school bekommert de directeur zich vooral om de correcte administratie en de sociale contacten. Hij voert een beleid, dat gericht is op het welbevinden van alle actoren en op een collegiaal team. Hij zorgt voor een gestructureerde schoolorganisatie en een ordelijk schoolleven. De teamleden waarderen zijn mensontmoetende contacten. Vanuit aangevoelde noden in het zorgbeleid werd een kernteam opgericht met het oog op het creëren van een gedeeld **leiderschap**. Verantwoordelijkheden en effectieve mandaten zijn echter nog niet formeel vastgelegd waardoor de effecten in de praktijk nog ontbreken. De directeur volgt het onderwijskundige handelen van de leerkrachten weinig op. De school heeft nood aan visieontwikkeling. De naleving van bepaalde afspraken naar de klaspraktijk is nog niet vanzelfsprekend.

De onderwijsinspectie onderzocht de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een instrument met vragenlijst. Ze hecht veel belang aan de mate waarin de instelling tekorten op het vlak van BVH systematisch opspoort en daadkrachtig beheerst. De school heeft een aantal mooie bouwprojecten gerealiseerd. De meeste klassen zijn hedendaags ingericht en meestal net onderhouden. Voor de inrichting van de klassen van de jongste kleuters kan de school extra inspanningen doen. In de verslagen van de brandweer en de elektrische installatie zijn er ernstige opmerkingen die nog onvoldoende aangepakt zijn. Daarom besluit de inspectie met een advies gunstig beperkt in de tijd voor BVH. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte **reglementering** respecteert en besluit daarvoor met een gunstig advies.

De leerkrachten tonen een aanmoedigende begeleidingsstijl en creëren een veilige klasomgeving. De inspectie is van oordeel dat de kleuterafdeling voor Nederlands en de lagere afdeling voor muzische

vorming inspanningen moeten doen om doelgericht kwaliteitsvol onderwijs blijvend aan te bieden. Ze besluit daarvoor met een beperkt gunstig advies voor beide afdelingen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate na. Zowel de planning als de evaluatie is weinig doelgericht. De school kan niet aantonen in welke mate de ontwikkelingsdoelen nagestreefd worden. Afspraken rond verticale en graduele opbouw ontbreken.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. Het team zorgt voor een muzisch-creatief aanbod dat voldoende evenwichtig en volledig is. De onderwijzers gebruiken de muzische ontwikkelingsmaterialen behoorlijk om een stimulerende leeromgeving te scheppen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken het referentiekader van de onderwijskoepel
Onderwijsaanbod	als leidraad voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen. Slechts enkele
<i>Referentiekader</i>	leerkrachten koppelen (recent) de begeleide en zelfstandige activiteiten aan
<i>Planning</i>	leerplandoelen en/of decretale ontwikkelingsdoelen. Het noteren van doelen in
<i>Evenwichtig en volledig</i>	planningsdocumenten is eerder verantwoordingsgericht dan functioneel. Ze
<i>Samenhang</i>	zorgen voor een onderwijsaanbod waarbij de jaarkring centraal staat. Ze
<i>Brede harmonische vorming</i>	hanteren een jaarplanning waarin ze thema's inventariseren. Ze concretiseren
<i>Actief leren</i>	de thema's uit hun jaarplanning in weekschema's en/of dagplanningen die een
	waaijer aan activiteiten vooropstellen en de verschillende componenten van de
	ontwikkeling van de kleuters beogen. Ze zoeken hierbij aansluiting bij interesses
	van de kleuters en bij hun mogelijkheden en noden, die ze kennen vanuit
	observaties.
	Enkele leerkrachten beschikken over algemene fiches over een aantal dagelijkse
	wekkerende activiteiten zoals onthaal, kalenders, ... en activiteiten in de werk-
	en speelhoeken. Leerplandoelen ontbreken echter meermaals. Het hoort nog
	niet tot de klaspraktijk dat kleuteronderwijzers de hoekenfiches aanwenden om
	specifieke doelen te selecteren voor hun hoekenverrijking. Concrete
	activiteitendoelen, het aanbod bij geleide en vrije groepen,
	differentiatiemomenten en zelfevaluatiemomenten, ... zijn weinig of niet
	aflaesbaar. Dit maakt dat het kleuterteam niet kan aantonen dat alle
	leerplandoelen evenwichtig en volledig nagestreefd worden.

De kleuteronderwijzers zorgen voor uitdagende taaltaken en een hoge betrokkenheid van de kleuters onder meer door het werken met verhalen en poppen. De kleuters krijgen vooral voor het leergebied Nederlands niet altijd een evenwichtig en volledig aanbod. Bij de oudste kleuters gaat er veel aandacht naar voorbereidend lezen. De vele ondersteunende activiteiten en het boekenaanbod in de groepen zorgen voor heel wat leesansen. Voorlezen komt geregeld voor. De kleuteronderwijzers bieden veel verhalen aan, zo ook in het lopende jaarthema 'letters vallen, sprookjes knallen'. Spreken en luisteren komen eerder occasioneel aan bod in het dagelijkse onthaal en tijdens andere kringmomenten. De kleuterleerkrachten stimuleren de kleuters om zich te uiten tijdens geleide activiteiten met poppen of bij rijmen, aan de hand van de verteltas die mee naar huis gaat, een tekendictee, een luisterspel, een kinspel, ... Toch geven de planningsmomenten nog geen overtuigende brede variatie in doelgerichte spreek- en luisteropdrachten weer.

Impliciet en veeleer intuïtief werken de kleuteronderwijzers aan de ontluikende geletterdheid. Kleuters kunnen de letters naschrijven, woorden met de beginletter zoeken, stempelen van woorden, er is aandacht voor de pengreep en de schrijfhouding, ... maar er kan zeker nog bewuster rond auditieve en visuele discriminatie gewerkt worden. Kleuters krijgen kansen om kennis te maken met schriftelijk taalgebruik. Naast prentboeken dragen ook pictogrammen en gevisualiseerde stappenplannen daartoe bij. In enkele klassen zijn er wat dat betreft nog ruime groei- en afwisselingsmogelijkheden en kunnen die doorheen de afdeling beter op elkaar afgestemd worden. Formele afspraken over continuïteit en gradatie ontbreken binnen een aantal weerkerende activiteiten, voor onder meer symbolen, pictogrammen en takenborden.

Taalbeschouwing krijgt aandacht in elk thema. Voor elk thema stellen de kleuteronderwijzers een streefwoordenschat voorop. Die is echter voor verbetering vatbaar. Verder is er nog weinig aandacht voor de visualisatie van basiswoordenschat voor anderstaligen of binnen het thema in de klas.

Voor muzische vorming krijgen de kleuters een vrij evenwichtig en volledig aanbod. Hiervan getuigen heel wat foto's, verslagen, plannings en kleuterwerken. Vanuit het belang van de creatieve verwerking en illustratie van werkstukken is er veel ruimte voor beeldopvoeding. Daarbij is er ook kans tot het creëren van driedimensionele werkjes. Bewegingsexpressie krijgt behoorlijke aandacht. Drama en muziek komen geregeld doorheen de dag aan bod, in samenhang met andere leergebieden maar ook in de hoekenwerking. De aandacht voor het muzisch proces kan zeker nog groeien.

De thematische werking - eigen aan het kleuteronderwijs - impliceert gerichte aandacht voor horizontale samenhang, waarbij diverse leergebieden op elkaar worden betrokken. Verticale afstemming komt deels voor op informele basis.

De kleuteronderwijzers organiseren betekenisvolle activiteiten voor beide leergebieden. In de verschillende hoeken en doorheen de activiteiten mogen de kleuters veel exploreren en experimenteren en muzisch creëren.

Ook de leraar bewegingsopvoeding probeert aan te sluiten bij wat leeft in de klas en bij de kinderen. Zij heeft aandacht voor aspecten van beide onderzochte leergebieden. Het gaat eerder om een natuurlijke en intuïtieve dan een doelgerichte aanpak of een structurele samenwerking met de klasleerkracht.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuteronderwijzers zorgen voor herkenbare rituelen en weerkerende activiteiten. Ze hebben een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en getuigen van een positieve-aanmoedigende houding. Er is een goede interactie merkbaar met aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Zelfstandig werk of individuele opdrachten via een takenbord maakt de oudere kleuters verantwoordelijk voor hun eigen leren. Via het themabriefje naar de ouders is er inbreng van de kleuters mogelijk.

De onderwijstijd komt bij de jongste kleuters in het gedrang doordat veel tijd naar verzorgende taken gaat. De kinderverzorgster is een dag in de week verantwoordelijk voor een klasgroep wat wettelijk niet toegestaan is. (BVR opdracht personeel bao van 17/6/1997 - Art. 4ter)

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De uitbouw van een krachtige, uitnodigende leeromgeving, met doordachte ontwikkelingsmaterialen en met aandacht voor verrijking van de werkhoeken, met materialen die aansluiten bij de inhoud van het thema, is in meerdere kleuterklassen aan een nieuwe impuls toe. Vele materialen zijn eigendom van of werden aangemaakt door de kleuteronderwijzers. De klasinrichting is bij de jongste kleuters eerder schraal en weinig uitnodigend. Het boekenaanbod varieert van klas tot klas en blijft meestal beperkt tot de klassieke "lees- en kijkboeken". Zelf aangemaakte boeken over voorbije activiteiten, voelboeken, uitvouwboeken, ... ontbreken veelal, wat de variatie sterk beperkt. De uitnodigende presentatie van de boeken om de kleuters te stimuleren om erin te kijken en erover aan elkaar te vertellen en de afstemming op het lopende thema van het boekenaanbod is leerkrachtafhankelijk. De kleuteronderwijzers beschikken over enkele computers waarmee hun visueel aanbod kunnen vergroten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten verwoorden een duidelijk beeld te hebben in hoeverre een activiteit moet herhaald of bijgestuurd worden. Tweemaal per jaar kruisen ze in het kleutervolgsysteem een aantal ontwikkelingsfasen aan. Het aankruisen als 'bereikt' is niet altijd een gevolg van een degelijke kindgerichte observatie waardoor deze gegevens weinig valide zijn. Hoewel er streefwoordenschat- en begrippenlijsten opgesteld zijn, is niet duidelijk in welke mate de kleuters die woordenschat bezitten. De meeste leerkrachten houden individuele screenings en losse, individuele observaties bij. Een diepgaande analyse ontbreekt echter meermaals. Het is nog geen verworvenheid om de leerplandoelen als uitgangspunt te nemen bij de evaluatie. De evaluatie van muzische opvoeding situeert zich vooral op vaardigheden en technieken zoals pengreep, netheid en afwerking, knippen, scheuren, prikken, vormgeving, inkleuren, fijne motoriek, ... en minder op persoonlijke, creatieve vormgeving. Leerkrachten verwoorden dat ze niet op de hoogte zijn van huidige genormeerde tests. Nochtans beschikken een aantal leerkrachten in het kader van de uitwerking van het talenbeleid over een olijsting van bestaande tests

om de talige behoeften in kaart te brengen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De kleuteronderwijzers gebruiken hun observaties om de ontwikkeling van de kleuters in beeld te brengen. Dit geldt vooral voor taal- en rekenvaardigheden.

Meer gerichte observaties waarbij ze ook een aantal muzische vaardigheden voorop stellen, zijn leerkrachtafhankelijk. Tests worden niet afgenomen waardoor de kleuteronderwijzers in mindere mate een objectief beeld hebben van de vorderingen van de kleuters.

Waar het nodig is, sturen de leerkrachten kleuters bij. De zorgleerkracht kan hiervoor bijkomend geraadpleegd worden en kan specifieke klasinterne of – externe hulp bieden. Als voorbereiding op een MDO (multidisciplinair overleg) vullen de leerkrachten een meldingsformulier in dat gebaseerd is op het ‘handelingsgericht werken’.

Leerkrachten laten zich lovend uit over de gon-begeleiding van wie ze veel praktische tips krijgen die ook voor de andere kinderen gelden.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is vrij volledig en evenwichtig. De teamleden zetten de leermiddelen doelgericht in. De evaluatie voldoet. Leerlingen met problemen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

De lagere afdeling werkt met onderwijsleerpakketten uit de handel. Het gebruik moet de verticale samenhang, de gradatie en de continuïteit garanderen. De leerkrachten volgen de planning van hun onderwijsleerpakket, maar blijven kritisch tegenover de inhoud. Waar zij het nodig achten, passen ze het aanbod aan.

Er is geen gelijkgerichtheid in de planningsdocumenten. Sommige leerkrachten werken met leerplandoelen, andere met concrete lesdoelen. Een beduidend aantal leerkrachten stelt geen doelen voorop. Het selecteren, formuleren, observeren en nadien evalueren van dominante doelstellingen behoort nog niet tot de schoolcultuur.

In meerdere klassen ligt het accent op spelling en taalsystematiek, maar toch komen ook de andere domeinen luisteren, spreken, lezen en schrijven in voldoende mate aan bod.

De school besteedt aandacht aan de leesopvoeding via tal van leesbevorderende activiteiten: niveaulezen met hulp van (groot)ouders, peertutoring, voorlezen, een jeugdboekenauteur in de klas, ... Toch kan leesmotivatie en leesplezier bevorderen in een aantal klassen nog sterker.

De leerlingen krijgen, afhankelijk van de leerkracht, heel wat bijkomende spreekkansen zoals klasgesprekken, boekbesprekingen, spreekbeurten, gesprekken over actualiteit, poëzie ... Enkele leerkrachten voorzien, soms in samenwerking met de zorgjuf, daarvoor stappenplannen. Maar er zijn weinig afspraken over de klassen heen, zodat een logische graduele opbouw ontbreekt.

Leerkrachtafhankelijk zijn er initiatieven om het zakelijk en creatief schrijven te bevorderen. Alle leerkrachten vinden spelling belangrijk en plannen dit meermaals per week. De school heeft ook aandacht voor het schrijven als

motorische vaardigheid via een uniform normschrift.

Voor taalbeschouwing baseren de leerkrachten zich op een andere methode gezien de terminologie niet conform het nieuwe leerplan was. Naar zeggen van de leerkrachten stimuleren ze de leerlingen nu meer om na te denken over het taalgebruik en minder over het taalsysteem.

Verscheidene leerkrachten hebben oog voor functionele leerinhouden waarbij ze een brede harmonische vorming nastreven.

De realisatie van horizontale samenhang met andere leergebieden, zoals muzische vorming, kan sterker.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De leerkrachten programmeren een voldoende aantal lestijden Nederlands per week, conform de richtlijnen van de koepel.

Leerkrachtafhankelijk zijn er interactieve werkvormen die heel wat kansen bieden tot leerlingeninitiatief en waarbij leerlingen van en met elkaar kunnen leren.

De leerkrachten doen inspanningen om een correct Standaardnederlands te spreken en gebruiken een duidelijke instructietaal.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende onderwijsleermiddelen om de taalvaardigheid van de leerlingen te verhogen. De meeste klasbibliotheken zijn voldoende uitgerust. De leerlingen gebruiken woordenboeken en groene boekjes, afschrijfblaadjes, scheurblokblaadjes, ... Slechts twee leerjaren bezoeken geregeld de plaatselijke bibliotheek.

Er zijn geen afspraken rond het uithangen van de methodegebonden referentiekaders van spelling en taalbeschouwing. In het eerste leerjaar hangen de letters en de woorden uit die betrekking hebben op de methode van het aanvankelijk lezen.

De meeste klassen beschikken over een digitaal bord waarmee de leerkrachten professioneel omgaan. De computers zijn uitgerust met voldoende software om taalmoeilijkheden in te oefenen. Ook in de computerklas krijgen de leerlingen extra oefenkansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten hanteren eigen en methodegebonden toetsen. In meerdere klassen zijn ook vormen van zelf- en peerevaluatie voorzien. De evaluatie van mondelinge taalvaardigheid kan over het algemeen doordachter, toch zijn er in bepaalde klassen al waardevolle aanzetten.

Voor het leerlingvolgsysteem en voor zorginitiatieven neemt de school genormeerde tests van spelling en lezen af. Deze aanwenden voor interne kwaliteitszorg, is nog geen verworvenheid. De leerlingen behalen bevredigende resultaten. De analyse van de toetsen en tests geeft aanleiding tot zorgverbredende maatregelen op leerlingenniveau door de leerkrachten zelf of door de zorgleerkrachten.

De correctie van het leerlingenwerk verloopt meestal kwaliteitsvol en motiverend. Het is lovenswaardig dat de leerkrachten van de jongste leerlingen bij de correctie van verschillende opdrachten op toetsen een extra feedback schrijven wat de communicatie naar ouders bevordert.

De school houdt onder meer rekening met de leerlingenresultaten voor Nederlands bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs.

Begeleiding	Bij het begin van het schooljaar hebben de klastitularissen een globaal beeld
Leerbegeleiding	over het taalniveau van de leerlingen vanuit het overgangsgesprek en het
<i>Beeldvorming</i>	leerlingvolgsysteem. De taalmethode biedt differentiatiemogelijkheden naar de
<i>Zorg</i>	zwakkere en de sterkere leerlingen. Differentiatie is slechts sporadisch
	aanwezig in de planningsdocumenten, maar wel op het niveau van de
	uitvoering. De meeste leerkrachten maken –summiere– foutenanalyses van de
	toetsen en tests. Op basis van deze resultaten organiseren ze zorgverbredende
	interventies die dikwijls gericht zijn op remediëring van spelling en lezen.
	Het MDO wordt degelijk voorbereid aan de hand van een
	aanmeldingsformulier. De school zet momenteel in op handelingsgericht
	werken. Voor een aantal leerlingen met een grote zorgvraag doen de
	leerkrachten extra inspanningen zoals de mogelijkheid tot digitaal werken,
	compenserende en dispenserende maatregelen nemen, ... dit in samenspraak
	met de ouders.
	Hoewel de leerkrachten verwoorden dat ze rekening houden met basis- en
	uitbreidingsleerstof, is er nog weinig intentionele aandacht voor meerbegaafde
	leerlingen.
	De leerkrachten bereiden de individuele oudercontacten grondig voor, zodat ze
	de ouders degelijke informatie kunnen geven over de leervorderingen en de
	ontwikkeling van hun kinderen.
	De samenwerking tussen het eerste leerjaar en de oudste kleuters beperkt zich
	tot enkele gezamenlijke activiteiten.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De school bereikt de eindtermen muzische vorming in onvoldoende mate. De visie van het leerplan muzische vorming is weinig gekend en de leerplandoelen zijn te weinig richtinggevend bij de klaspraktijk. De huidige manier van plannen en de actuele realisatie van het onderwijsleerproces bieden onvoldoende garanties dat alle domeinen en doelen voor muzische vorming op een evenwichtige wijze aan bod komen. Ook ontbreekt een gerichte evaluatie van de doelen.

Curriculum	In het verleden kregen de leerkrachten het leerplan en de deelleerplannen
Onderwijsaanbod	aangeboden. Van implementatie en opvolging is echter geen sprake. Zeer
<i>Referentiekader</i>	recent beschikken ze over begeleidende kijkwijzers. Noch aan de hand van
<i>Planning</i>	notities in het leerplan, noch in de planningsdocumenten van de meeste
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerkrachten vinden we aanduidingen dat het leerplan enige betekenis in de
<i>Samenhang</i>	klaspraktijk heeft. De visie van het leerplan, waarbij beschouwen en creëren
<i>Brede harmonische vorming</i>	centraal staan, komt weinig tot uiting. De planningsdocumenten zijn zeer
<i>Actief leren</i>	leerkrachtafhankelijk uitgewerkt. Waar enkele leerkrachten degelijke
	voorbereidingen voorleggen, beschikken andere nauwelijks over enige planning
	voor activiteiten binnen de verschillende domeinen. Meermaals worden de
	domeinen beeld en muziek –vooral zang– beklemtoond, dit ten nadele van
	bewegingsexpressie, muzisch taalgebruik, drama en media. Er zijn dan ook
	weinig garanties voor de brede uitwerking van het leergebied.

Leerkrachten verwoorden dat ze meer procesgericht moet werken en trachten hier en daar daaraan tegemoet te komen. Er is echter nog een weg te gaan... In enkele klassen hebben de leerkrachten wel expliciete aandacht voor beschouwen, maar vaak blijft het nog beperkt tot waarnemen en zijn de vijf stadia in beschouwen niet gekend. Creatieve en persoonlijke expressie blijft weinig uit documentenanalyse, gesprekken en observaties. Meermaals worden activiteiten geleid door uitgebreide instructies van de leerkracht en ook vaak door stappenplannen.

Hier en daar zijn een aantal mooie voorbeelden van beeldend werk, zowel twee- als driedimensionaal.

Hoewel in het domein muziek overwegend zang aan bod komt, springen enkele actieve lessen ritmiek met muziekinstrumenten, een 'partituur' lezen, ... in het oog. Soms mogen in deze lessen de kinderen ook bewegen op muziek.

Leerkrachten geven aan dat bewegingsexpressie als tussendoortje aan bod komt. Doelen bewegings'expressie' worden nauwelijks gesteld, hoewel ook daarvan door enkele leerkrachten mooie aanzetten gegeven worden zoals 'de stoelendans'.

Leerkrachten geven aan dat drama en muzisch taalgebruik leergebiedoverschrijdend met Nederlands (en godsdienst) aangeboden wordt. Naast doelen voor deze leergebieden streven ze impliciet ook doelen muzische vorming na. Sommige leerkrachten hebben aandacht voor media, anderen laten waardevolle kansen onbenut. Het leerplan media - dat wel op school is geïntroduceerd - is weinig richtinggevend. Het meer gericht vooropstellen van creatieve doelen aan de hand van modernere media, is nog geen verworvenheid.

De school gaat ook in op het culturele aanbod door professionelen. De leerlingen krijgen kans om doorheen hun schoolloopbaan te genieten van een theatervoorstelling, een voordracht, een beeldende tentoonstelling, ...

Het schoolkoor en de geregelde momenten van samenzang stimuleren het groepsgevoel en de samenhang.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

In enkele leerjaren zijn er te weinig lestijden muzische vorming ingeroosterd en af en toe vallen lessen weg of worden ze vervangen door andere activiteiten.

Ook daardoor is het niet mogelijk om het leerplan te realiseren.

De leerkrachten trachten wel een veilige leeromgeving te scheppen zodat kinderen meer 'durven' doen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Volgens de leerkrachten beschikken zij over voldoende materiaal, vooral voor beeldende expressie. Toch weten niet alle leerkrachten welke materialen er op school zijn en waar ze zich bevinden. Vooral voor de nieuwere collega's werkt dit belemmerend.

Er is een gezamenlijke muziekkoffer en enkele leerkrachten stelden een eigen verzameling samen van aangekochte of zelfgemaakte instrumenten.

Af en toe brengen ook de leerlingen materialen mee.

Op school zijn er ook verkleedkleden en materialen voor poppenkastspel.

Leerkrachten verwoorden dat de kleine klaslokalen, vooral in de bovenbouw, nadelig zijn voor de uitvoering van bewegingsexpressie.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Leerkrachten ervaren de evaluatie van muzische vorming als moeilijk en subjectief. De leerplanvisie daarover is niet gekend. Ook is er geen doordacht beleid over de mogelijke methodieken en werkvormen bij de evaluatie van muzische activiteiten. Het vooropstellen van criteria (doelgericht) en deze onderwerpen aan (zelf)evaluatie en bespreking met de leerlingen, is nog geen verworvenheid. Leerkrachten geven aan dat vooral de vaardigheden van de leerlingen meespelen bij de evaluatie en bij de schriftelijke feedback op het rapport. Bij documentencontrole stelt de inspectie vast dat meermaals de attitude of andere vaardigheden, buiten de muzische, daarbij aangehaald worden (goed gewerkt, slordig, samenwerking, ...). Over de eigenlijke muzische expressie is soms weinig te lezen. Muzische vorming is nauwelijks opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Of een leerling al dan niet muzische talenten heeft, is geen aandachtspunt.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Vooraf wanneer leerlingen uitvallen voor een aantal technische aspecten, sturen de leerkrachten bij. Momenteel beperkt de zorg zich tot begeleiden, traag voordoen, feedback geven, ... Via gesprekken en/of evaluaties meer aandacht schenken voor een brede ontwikkeling en ook muzische sterktes verrekenen, kan het totaalbeeld van de leerling optimaliseren. De grote klasgroepen van het zesde leerjaar worden wekelijks opgesplitst in kleinere groepen zodat alle leerlingen meer aan bod komen. Op de BaSo-fiche rapporteert men summier over de muzische talenten van de leerlingen.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	De leerkrachten verwoorden nood te hebben aan praktijkgerichte nascholing ten aanzien van een evenwichtig aanbod, een continue en graduele invulling en een adequate evaluatie van muzische vorming. Enkele leerkrachten hebben specifieke muzische vaardigheden. Deze interne mogelijkheden om te leren van elkaar worden alsnog weinig benut. Er wordt dit schooljaar opnieuw een pedagogische studiedag ingericht met betrekking tot dit leergebied.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten.

De school heeft al een aantal mooie bouwprojecten gerealiseerd, en dat in beide vestigingsplaatsen. In het oude gebouw op de Antwerpsesteenweg 988 stelt er zich een probleem. Er wordt te weinig gevolg gegeven aan de opmerkingen van derden. Sommige tekorten kregen al een oplossing, maar er zijn andere gekende tekorten die al langere tijd aanslepen. Bepaalde plannen zijn niet uitgevoerd, ook al was er een goedkeuring van Agion. Voor andere inbreuken zijn er nog geen stappen ondernomen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. De tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting onvoldoende opgelost of gepland. Het gaat vooral om de inbreuken in het verslag van de brandweer en het keuringsverslag van de elektrische installatie.

De school krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school kent de tekorten maar heeft nog te weinig concrete acties ondernomen om deze daadwerkelijk weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school beschikt niet over een uitgeschreven visie, streefdoelen en verwachtingen rond de interne professionalisering. Vanuit een aanvoelen en minder vanuit een systematische sterkte – zwakte analyse stelt de school een aantal prioritaire werkpunten voorop. De studiedagen zijn deels gebaseerd op de lopende prioriteiten, maar dit is niet altijd zo. Er is een nascholingsplan dat veeleer een oplijsting is van de geplande team- en individuele nascholingen. Van een effectief nascholingsbeleid is geen sprake. De individuele nascholingen gaan uit van eigen noden en interesses en worden door individuele leerkrachten of groepjes leerkrachten bijgewoond. Er leven geen afspraken om individuele nascholing af te stemmen op de gekozen jaarprioriteit. Leerkrachten worden weinig gestimuleerd om nascholingen te volgen. Tijdens personeelsvergaderingen komen overwegend onderwerpen van praktisch-organisatorische aard aan bod, er is weinig aandacht voor inhoudelijke aspecten. Uit gesprekken blijkt dat de visie op de zorg wordt geduid door de zorgcoördinator. Werkgroepen met een pedagogisch-didactische opdracht zijn er in mindere mate.
- Ondersteuning** Jaarlijks organiseert de school teamgerichte studiedagen. Hiervoor doet ze veelal beroep op de ondersteuning van externen. De pedagogische begeleiding is echter nauwelijks (niet?) gekend bij de leerkrachten. Leerkrachten benadrukken dat het natuurlijk en functioneel samenwerken met de parallelcollega ook voor heel wat professionaliseringskansen zorgt. Leren van elkaar gebeurt eerder informeel en spontaan en is niet gestructureerd of gepland. Meerdere leerkrachten volgden een externe nascholing. Enkele leerkrachten volgden een langdurige opleiding. Het is onduidelijk in welke mate deze verworven expertise ingezet wordt ter ondersteuning van de collega's. Sommige leerkrachten gaan minder in op het nascholingsaanbod en zeggen dat het feit dat een collega dan meestal de klas moet overnemen, een belemmering is. Innovaties krijgen zelden draagkracht op schoolniveau. Een weloverwogen strategie –en motiverende aanzetten om als team aan de slag te gaan, blijft uit. De beschikbare vakliteratuur handelt vooral over (leer)problemen die leerkrachten ontmoeten in hun praktijk. Deze literatuur is echter niet voor iedereen bereikbaar. De ICT-coördinator geeft belangrijke impulsen voor de ICT-werking. De gymleerkracht vergadert met de vakspecifieke pedagogische begeleiding en ondersteunt de collega's gymleerkrachten op scholengroepniveau. De zorgcoördinator en (externe)zorgondersteuners geven ook achtergrondinformatie op vraag van de klasleerkracht. Coaching en begeleiding van leerkrachten heeft nog ruime groeikansen.

- Doeltreffendheid** De leerkrachten geven aan elkaar heel kort verslag over de gevolgde nascholingen via de teamvergadering. Af en toe passen ze de bruikbare tips ook in de eigen klaspraktijk toe of maken materialen naar aanleiding van de gevolgde nascholingen. Zo ontwikkelde de school techniekcoffers en werkten enkele leerkrachten technieklessen uit.
- Er was overleg met vakleerkrachten Frans uit een secundaire school, waarbij het vernieuwde leerplan onderwerp van gesprek was.
- De studiedagen op schoolniveau bieden dikwijls weinig meerwaarde voor de praktijk van de kleuteronderwijzers.
- De gymleerkracht vernieuwde het 'sportrapport' naar aanleiding van de samenkomsten met de pedagogische begeleiding. Het is nu afgestemd op het huidige leerplan lichamelijke opvoeding.
- Ontwikkeling** De ICT-coördinator neemt deel aan het overleg met de coördinatoren van de scholengemeenschap en aan het netwerk Gent, onder leiding van de pedagogische begeleiding.
- De zorgcoördinator brengt vernieuwingen op gang. Ze informeert zich in zekere mate over nieuwe ontwikkelingen bv. over het M-decreet en brengt dit over naar de teamleden.
- De aanwezige interne expertise wordt slechts in beperkte mate aangeboord en verspreid over het gehele team. Gebruik maken van mekaars deskundigheid berust veelal op persoonlijk initiatief, bijvoorbeeld tussen parallelleerkrachten op basis van een taakverdeling. Daarenboven staan meerdere leerkrachten sceptisch tegenover vernieuwende ideeën. Dit belemmert meermaals de ontwikkeling en implementatie van voorstellen.
- Intervisie, collegiale visitatie, hospiteren van demolessen, ... zijn geen gebruikelijke werkvormen in het licht van permanente (interne) nascholing.
- Nochtans uiten vele teamleden de wens aan dergelijke initiatieven te mogen deelnemen.
- De school beschikt over een summiere planning van schoolprioriteiten op korte en middellange termijn. Het is een uitdaging om daaraan doelgericht een nascholingsplan te koppelen. De school heeft bij vernieuwingen nood aan een goed doordachte implementatiestrategie, waarbij ze de kwaliteitscirkel permanent voor ogen houdt.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school stelt dat breed evalueren een vereiste is. Ze richtte daarvoor een studiedag in, maar concretiseert dit alsnog weinig voor de eigen klaswerking. De leerkrachten voelen de behoefte aan en zijn vragende partij om dit verder uit te werken. Tot nu toe zijn er weinig afspraken.
- In de praktijk volgen de kleuteronderwijzers de ontwikkeling van de kinderen vooral impliciet op. Doorheen de dag hebben ze oog voor het spel- en werkgedrag, voor de sociaal-emotionele en de motorische ontwikkeling. De leerkrachten zijn op zoek naar een manier om de kinderen adequaat te evalueren waarbij zowel het proces als het product worden beoordeeld. Momenteel bestaat de evaluatie overwegend uit een persoonlijke verbale beoordeling door de leerkracht. Die is weinig gericht op beoogde doelen.

Bovendien beschikken de leerkrachten niet over gemeenschappelijke criteria om gelijkgericht te evalueren.

De observaties worden weinig systematisch vastgelegd. Door het ontbreken van gemeenschappelijke afspraken, criteria of structuren, gaat heel wat waardevolle informatie verloren.

In de lagere afdeling evalueren de leerkrachten de kinderen via methodegebonden of eigen toetsen. De eerste twee graden maken enkel formatieve toetsen, de hoogste graad maakt aansluitend summatieve toetsen. Voor Nederlands en wiskunde sluiten de toetsen nauw aan bij de leerstof uit het onderwijsleerpakket. Voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek maken de leerkrachten zelf toetsen die voornamelijk peilen naar kennis en minder naar vaardigheden. Bij observatie blijkt dat de activiteiten regelmatig samen met de kinderen worden besproken en in enige mate geëvalueerd. In het kader van leren leren stellen de oudste leerlingen een huiswerkplanning op die hen aanzet tot zelfevaluatie.

Ondersteuning De verzamelde evaluatiegegevens zijn uitgangspunt voor het gesprek in het MDO, met de ouders en eventueel met externe zorgverleners.

De observaties in de kleuterafdeling zijn uitgangspunt voor specifieke zorginitiatieven en voor (rapporterings)gesprekken met de ouders.

In de lagere afdeling wordt er over alle leergebieden regelmatig geëvalueerd en gerapporteerd. De inleidende brief vertelt de ouders dat het rapport bestaat uit een puntennotering voor de leerinhouden en een verbale evaluatie voor muzische vorming, sociale vaardigheden en attitudes. De leergebieden en de domeinen krijgen bij de puntenverdeling een bepaald gewicht toegekend. De basis waarop deze gewichten toegekend zijn, is niet toegelicht.

Nederlands en wiskunde zijn op het rapport breed uitgewerkt en naast de klassieke puntenquotatie noteren de meeste leerkrachten nog een verbale toelichting. Het is voor sommige leergebieden of -domeinen (vb. wereldoriëntatie, muzische vorming, spreken, luisteren, ...) niet altijd duidelijk wat precies geëvalueerd werd. Ook de toelichting daarbij is niet altijd relevant. Hoewel de inleidende brief aangeeft dat ook leren leren en leerhouding geëvalueerd worden, is het niet duidelijk waar en hoe men daarover rapporteert. Hoe de leerkrachten de ICT-vaardigheden evalueren en er eventueel over rapporteren, wordt niet aangehaald.

De leerkracht lichamelijke opvoeding bezorgt de ouders een afzonderlijk rapport waarop de motorische competenties een score krijgen, maar waar ook de inzet en de medewerking beoordeeld en beschreven worden. Dit sportrapport gaat de hele lagere afdeling mee en geeft daardoor de vorderingen van de lichamelijke ontwikkeling weer. Daarnaast is er ook een puntenquotering op het reguliere rapport.

- Doeltreffendheid** De kleuterafdeling nam de beslissing om geen genormeerde tests af te nemen. Toch wil ze weer op zoek gaan naar een instrument om onder meer de schoolrijpheid van kinderen te evalueren. In welke mate de eigen observaties sporen met de verwachte ontwikkeling van de kleuters, kan nergens uit afgeleid worden.
- In de lagere afdeling nemen de teamleden geregeld toetsen en tests af. Het is nog niet de gewoonte om via doorgedreven foutenanalyses de leerlingenresultaten te benutten om hun aanpak bij te sturen.
- In welke mate er bij de leerlingen de leergebiedoverschrijdende eindtermen worden nagestreefd, wordt niet getoetst. Er is nood aan degelijke reflectie in het team waarbij de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk wordt onderzocht.
- Ontwikkeling** De school geeft zelf aan dat haar evaluatiepraktijk een werkpunt is op korte termijn. Verschillende leerkrachten verwoordden dat ze nadenken over evaluatie van kennis tegenover vaardigheden en over de harde en zachte evaluatie van de leerlingen. Ook de diversiteit in de manier van beoordelen wordt in vraag gesteld. In de syllabus van de studiedag breed evalueren en in het schoolwerkplan staat onder andere dat goede evaluatie gericht is op alle doelen, geïntegreerd in het leerproces, levensecht en gericht op transfer, proces- en productgericht. Het is duidelijk dat de aanzet in deze studiedag verdere opvolging nodig heeft.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur verwoordt dat hij een administratieve (waaronder bouwprojecten) een sociale en een pedagogische taak behartigt. Hij zorgt voor een effectieve administratie. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor de zorgwerking. Er is een ICT-coördinator die ook voor een aantal uren beleidsondersteuner is en vooral organisatorische taken op zich neemt. De coördinerende directeur ondersteunt de school vooral op het vlak van administratie, regelgeving en financieel beleid.
- De directeur voert een beleid dat gericht is op het welbevinden van alle actoren en op de bevordering van goede relaties in en buiten de school. De meeste leerkrachten verwoorden dat hij aanspreekbaar en toegankelijk is. Hij kent alle kinderen en hij engageert zich geregeld voor een aantal activiteiten met en tussen de kinderen.
- De directeur stelt zich weinig op als coach van zijn personeel. Er zijn weinig formele afspraken en als die er zijn worden ze weinig opgevolgd. Gerichte druk ontbreekt meermaals waardoor waardevolle initiatieven verwateren. Onder meer door de zware opdracht in deze grote school volgt de directeur het onderwijskundige handelen van de teamleden nauwelijks op. Gerichte klasbezoeken met verslag, functionerings- en evaluatiegesprekken gebeuren weinig. Aan een systematische opvolging van de onderwijskundige prioriteiten op de klasvloer, die de implementatie ervan kan bevorderen, is hij nog niet toe.
- Visieontwikkeling** De school beschikt over een uitgeschreven visie, gebaseerd op het christelijk opvoedingsproject. Die is opgenomen in het schoolwerkplan en aan de ouders gecommuniceerd via het schoolreglement. Deze visie leeft echter niet in de praktijk. Onder andere 'de leerplannen worden competent en nauwgezet uitgewerkt en onderwezen' is een voornemen dat weinig navolging krijgt in de dagelijkse klaspraktijk.
- Momenteel is een werkgroep 'visie' aangesteld. Het is een opdracht om een voor iedereen toegankelijke, gericht op de huidige schoolpopulatie en door het hele team gedragen visie uit te werken.
- Besluitvorming** Maandelijks zijn er personeelsvergaderingen. Uit verslagen blijkt dat vooral de schoolorganisatie aan bod komt ten nadele van pedagogisch-didactische onderwerpen. Het team wordt zelden opgesplitst om zich te buigen over onderdelen die hun niveau of leerjaar aanbelangen. Mede daardoor moeten extra vergaderingen onder de middag soelaas bieden. Hoewel meerdere werkgroepen aangeduid zijn, is er weinig sprake van een participatief beleid. Inzetten op gedeelde verantwoordelijkheid die door iedereen gerespecteerd wordt, is een uitdaging.
- Kwaliteitszorg** Het gericht werken aan en bewaken van de eigen kwaliteit met aandacht voor alle fasen van de kwaliteitscirkel komt nog weinig voor.
- De school nam enkele jaren geleden een aantal enquêtes af. Het welbevinden van de leerlingen werd zo in kaart gebracht. Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van de leerlingen tevreden zijn, zich betrokken voelen, vrienden hebben op school en de leerkrachten waarderen.

De mening van de leerkrachten over de schoolwerking werd ook nagegaan. De zelfbeeldinschatting scoort beduidend hoog, de relaties met het schoolbestuur en de collega's scoren iets minder.

De ouderbevraging geeft wisselende resultaten. Over de communicatie zijn de ouders zeer tevreden. De zorgwerking kan geoptimaliseerd worden. De school beschikt over een enthousiast en goed werkend oudercomité.

Uit gesprekken met de leerkrachten is niet duidelijk of deze enquêtes aanleiding gaven tot bijsturing van de schoolwerking.

Talenbeleid Onder impuls van het zorgteam werd een eerste aanzet gegeven voor het uitschrijven van een talenbeleid. De inbreng van het gehele schoolteam is opgenomen in dit plan maar een verdere concretisering en implementatie van dit document laten nog op zich wachten.

Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er in zekere mate op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten bieden soms taken aan op maat van zwakkere en sterke leerlingen maar de klasinterne differentiatie kan nog verder toenemen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden een aantal werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. In sommige klassen van de lagere afdeling kan dit nog toenemen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Sommige toetsen voor wereldoriëntatie lijken nog te sterk op taaltoetsen. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerkrachten tonen een aanmoedigende begeleidingsstijl en creëren een veilige klasomgeving;
- De leerkrachten hebben aandacht voor de mondelinge communicatie in verzorgd Standaardnederlands binnen alle leergebieden;
- De kleuteronderwijzers realiseren binnen de thema's een goede horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school wil gezamenlijk werk maken van breed evalueren en heeft toegenomen aandacht voor zachte evaluatie;
- Een aantal teamleden wil zich gericht professionaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur levert administratief en sociaal goed werk;
- De directeur is aanspreekbaar en toegankelijk en heeft een hart voor de kinderen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling kan de graduele opbouw en de verticale samenhang explicieter uitwerken;
- De leerkrachten kunnen zowel binnen Nederlands als muzische vorming planmatig werken met dominante en evalueerbare doelen;
- De school kan ondersteunende naslagwerken voorzien om de muzische vorming een brede en creatieve invulling te geven;
- De leerkrachten kunnen aandacht schenken aan de creatieve inbreng van de leerlingen bij muzische vorming;
- De leerkrachten van de lagere afdeling kunnen de spreek- en luistervaardigheden doelgerichter en breder aanbieden;
- De leerkrachten kunnen de muzische vaardigheden doelgerichter en breder evalueren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De school kan de resultaten van de toetsen en tests zo analyseren dat ze ook aanleiding geven tot verbeteracties op klas- en schoolniveau;
- De leerkrachten kunnen zelfevaluatie door leerlingen breder ingang laten vinden waardoor ze hun eigen leren en houding onder de loep nemen en zo hun eigen leertraject bewaken en bijsturen;
- De school kan vanuit een gedegen sterkte-zwakte analyse prioriteiten uitzetten en daaraan de professionaliseringsinitiatieven koppelen;
- Het team kan de expertise van bepaalde leerkrachten nog meer inzetten en een open sfeer creëren waar leren van elkaar meer benut wordt.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school kan een gedragen visie die het uitgangspunt vormt voor de klas- en schoolwerking opstellen;
- De school kan inzetten op gedeelde verantwoordelijkheid die door iedereen gerespecteerd wordt;
- De school kan duidelijke afspraken maken over de invulling van de planningsdocumenten;
- De school kan voor haar interne kwaliteitszorg nog meer systematisch gebruik maken van outputanalyse, zelfevaluatie en een gerichte opvolging van de klaspraktijk.
- De school kan bij vernieuwingsinitiatieven een traject uitzetten waarbij ze de kwaliteitscirkel voor ogen houdt.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling moet haar aanbod Nederlands afstemmen op het leerplan en zo de ontwikkelingsdoelen nastreven.
- De lagere afdeling moet haar aanbod muzische vorming afstemmen op de visie en de doelen van het leerplan en zo de eindtermen bereiken.
- De school moet de tekorten uit het brandweerverslag en het keuringsverslag van de elektrische installatie wegwerken.

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de wettelijk voorziene opdracht voor de kinderverzorgster respecteren. (BVR opdracht personeel bao van 17/6/1997 - Art. 4ter)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor muzische vorming.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **19-11-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Vera POLLIER de inspecteur-verslaggever	Kurt ROTSAERT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	